

AGRÁRMINISZTERIUM

AGRÁRMINISZTERIUM

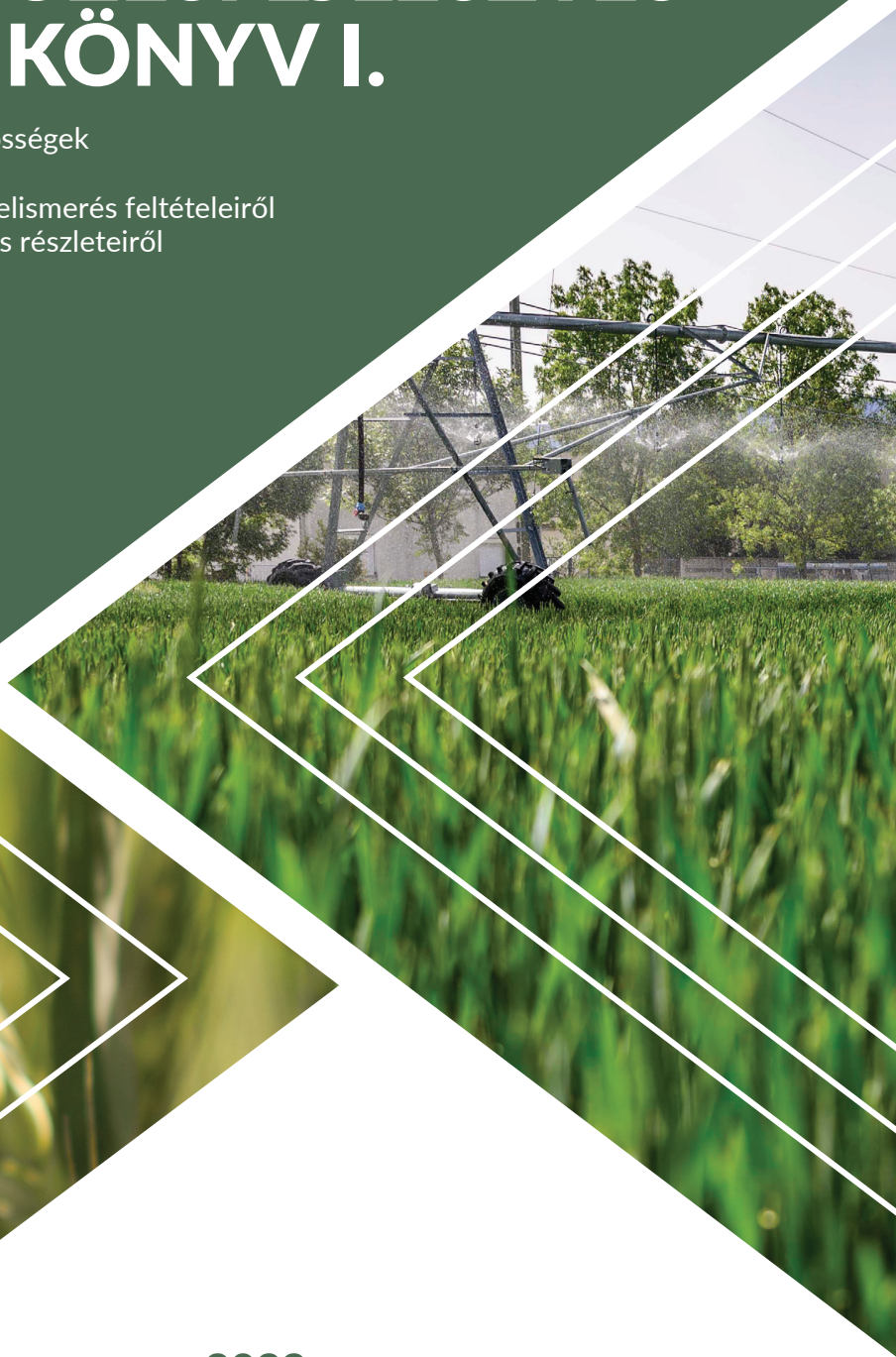

NEMZETI
FÖLDÜGYI KÖZPONT

ÖNTÖZÉSFEJLESZTÉSI KÉZIKÖNYV I.

Öntözési közösségek

Kézikönyv az elismerés feltételeiről
és a támogatás részleteiről

2022

Második, javított kiadás

Bevezetés

Kiemelt gazdaságpolitikai célkitűzés a magyar mezőgazdaság versenyképességének, hozzáadott értékének és jövedelemtermelő képességének növelése, valamint a klímaváltozás mezőgazdasági termelésre gyakorolt egyre erősödő negatív hatásainak csökkentése. A jelenlegi klímamodellek alapján a XXI. század végére az átlaghőmérséklet akár 3,5 fokkal is emelkedhet Magyarországon, a nyári hónapok még intenzívebb felmelegedése, valamint a csapadékos és csapadék nélküli időszakok szélsőséges változása várható. Komoly gazdasági és társadalmi érdek fűződik e folyamatok káros hatásainak mérséklésére, így az **öntözésre** alapozott fenntartható növénytermesztési technológiák alkalmazásának elterjesztéséhez.

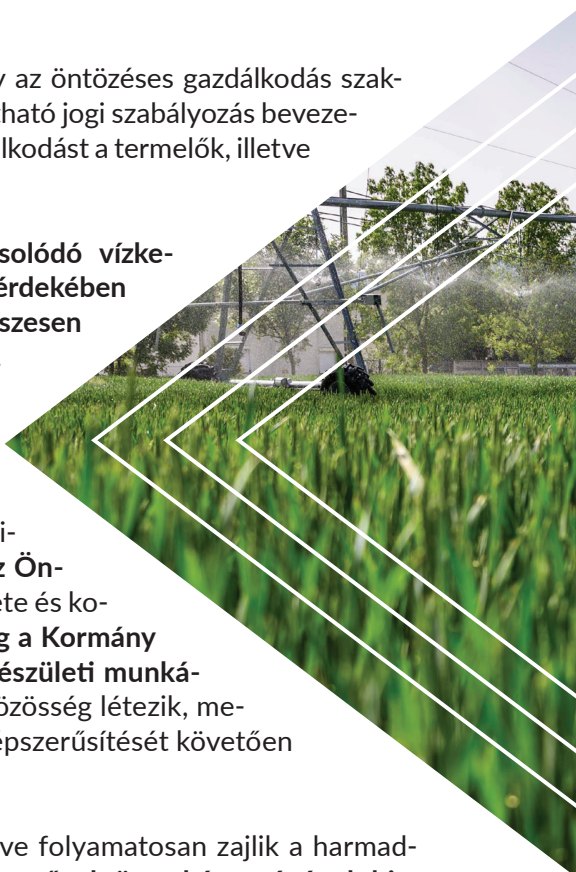
Magyarország Kormánya célul tűzte ki, hogy az öntözéses gazdálkodás szakmai színvonalának növelésével és egy jól átlátható jogi szabályozás bevezetésével népszerűbbé teszi az öntözéses gazdálkodást a termelők, illetve a gazdálkodni kívánók számára.

A Kormány az öntözésfejlesztéshez kapcsolódó vízkeresleti és vízkínálati oldal fejlesztésének érdekében a 2020-tól 2030-ig terjedő időszakban összesen 170 milliárd forint fejlesztési forrást biztosít.

Előzmény

A termelői vízkereslet megszervezésére a Nemzeti Földügyi Központban (a továbbiakban: NFK) 2019. július 1-jétől működik az Öntözésfejlesztési Főosztály. Az NFK felügyelete és koordinálása mellett **2019-ben kezdődtek meg a Kormány öntözésfejlesztést érintő feladatainak előkészületi munkálatai.** Jelenleg közel 110 elismert öntözési közösség létezik, melyek száma az öntözésfejlesztési program népszerűsítését követően tovább nőhet.

Az NFK koordinálása mellett 2019-től kezdve folyamatosan zajlik a harmadlagos művek feltérképezése. A **harmadlagos művek üzemképességének biztosítása** érdekében fontos feladat a művek szükség szerinti rekonstrukciója, mely 2019-ben megkezdődött. Az öntözésfejlesztésbe ily módon bevonni kívánt csatornák, tározók és szivattyútelepek lehetővé teszik, hogy az öntözővíz akadálytalanul és zavartalanul jusson el az öntözésbe újonnan bevont mezőgazdasági területekhez, továbbá nagyban megkönnyítik a termelést ott is, ahol kevésbé gazdaságosan öntöznek.

Az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvényt (a továbbiakban: Ögt.) az Agrárminisztérium öntözésfejlesztésre vonatkozó intézkedéscsomagja részeként fogadta el az Országgyűlés 2019. december 10. napján. **Az Ögt. alapvető célja, hogy a felszíni vízből való öntözést támogatva előmozdítsa az öntözéses gazdálkodás termelői oldalán történő beruházásokat, segítve ezzel a szakmai, jogi és finanszírozási feltételek megteremtését, valamint az akadályozó tényezők megszüntetését.** Az Ögt. értelmében a mezőgazdasági gazdálkodást végző, valamint gazdálkodást tervezők megkaphatják a számukra szükséges támogatást. Az Ögt. és a hozzá kapcsolódó intézkedési csomag révén elhárulnak a hazai mozaikos birtokszerkezetből adódó, termelői öntözésfejlesztési beruházások megvalósítását és működtetését akadályozó tényezők, átlagosan 5 millió forinttal csökkenhet 100 hektár termőföld öntözéséhez szükséges beruházások előkészítési költsége a termelők számára. Továbbá átlagosan 90-120 nappal csökkenhet egy öntözésfejlesztési beruházás előkészítéséhez szükséges időtartam.

2020. június 29-én hatályba lépett az Ögt. végrehajtásáról szóló 302/2020. (VI.29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.). A Vhr. nem csak keretet adott a Kormány öntözésfejlesztési programjának, de a célkitűzések eléréséhez - így az öntözött területek növelésének megvalósításához - szükséges intézkedések szabályozási feltételrendszerét is tartalmazza. A Vhr-ben meghatározásra került a környezeti körzeti terv, az öntözési közösség és az öntözéses szolgálat alapításának részletes szabálya, valamint az öntözéses szolgálathoz kapcsolódó kártalanítás meghatározásának módja.

Az öntözési közösségek segítése érdekében a Vidékfejlesztési Programban (a továbbiakban: VP) **90 %-os támogatási intenzitásban** részesülhetnek olyan **öntözési közösségek**, amelyek célja a már **meglévő öntözőrendszerek üzemeltetése**, fenntartása, fejlesztése és új öntözési beruházások előkészítése. A 2021. november 22-én lezárult VP2.-4.1.4-16 kódszámú és „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című VP programban nagyobb támogatási intenzitást kaptak az elismert öntözési közösségek.

Az öntözéses gazdálkodás nagy beruházási igénnyel és jelentős üzemeltetési költségekkel jár, az öntözés megvalósulásával érvényesül a méretgazdaságosság elve, tehát nagyobb területen jobban megéri az öntözés, mert csökkennek a fajlagos költségek.

Mindezeket figyelembe véve az öntözésfejlesztés céljából az együttműködések ösztönzése szükséges, ezért **megalkotásra került az „öntözési közösség” kategóriája, amelyhez különböző ösztönzők is kapcsolódnak.**

Általános problémaként említhető, hogy a hazai mezőgazdasági termelők, különösen a szántóföldi növénytermesztést folytató gazdálkodók nem használják ki az öntözéses gazdálkodásban rejlő potenciális lehetőségeket. Ennek több oka is van. Számos esetben az öntözővíz nem áll rendelkezésre megfelelő minőségben és mennyiségben a tábla közvetlen közelében, ezért a legközelebbi vízkivételi helyhez más tulajdonosok földjén keresztül vezet az út. A másik fő probléma, hogy a kisebb gazdaságoknak sokkal nehezebb beszerezni a korszerű öntözőberendezéseket, továbbá – elsősorban a területük mérete és tagoltsága miatt – az öntözőberendezéseket nem tudják gazdaságosan kihasználni, a beruházás költsége csak nagyon hosszú idő távlatában térül meg. Ezért napjainkban elsősorban a nagyobb gazdaságok köréből kerülnek ki azok, akik megvalósítják az öntözés-fejlesztést.

Öntözési közösségek koncepciója

Az öntözési közösség koncepciója segít kiküszöbölni a fenti problémát, mivel a közösségben minden gazdálkodó együttesen vállalkozik arra, hogy segíti a szükséges, közös infrastruktúra kialakítását *(pl. terület rendelkezésre bocsátása)* és olyan öntözésfejlesztéshez kapcsolódó beruházásokban vesz részt, amelyek egyszerre több gazdálkodó érdekeit, illetve szükségleteit is szolgálják *(pl. vízkivételi helytől a tábláig tartó vízkiosztás műveinek, szivattyúállásoknak, öntözőberendezéseknek a kiépítése, üzemeltetése, fenntartása)*.

Öntözési közösség:

- az agrárpolitikáért felelős miniszter által öntözési közösségként elismert,
- **legalább 2 mezőgazdasági termelő részvételével** létrehozott olyan jogi személy, **amelynek tagjai:**
  - az öntözési körzet területén öntözési tevékenységet vállalnak és
  - az öntözési körzet területén található földrészlet használati jogával rendelkeznek, továbbá
  - szántóföldi növénytermesztés és ipari zöldségtermesztés esetén legalább 100 hektár, kertészeti növénykultúra és szántóföldi ipari növénytermesztés esetén legalább 10 hektár öntözését biztosítják.

Öntözési közösségként kell elismerni azokat a **termelői csoportokat**, amelyek a meglévő tevékenységük mellett többlet feladatként az öntözést is vállalják.

Jogi személyként az öntözési közösség jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat. A közösségek létrehozása és a tagsági jogviszony létesítése önkéntes alapon történik, célja a tagjaik öntözési tevékenységének előmozdítása. Ennek megfelelően a jogi személy formája valamilyen, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben (a továbbiakban: Ptk.) meghatározott gazdasági társasági forma (akár nonprofit jelleggel is), illetve szövetkezet.

Az öntözési közösségek jogosultak:

- a VP vonatkozó pályázata által meghatározott támogatás igénybevételére,
- a közérdekű öntözési szolgálat alapítására az öntözési körzetük területén,
- az NFK által elkészített környezeti körzeti tervre,
- a vízjogi engedélyezési eljárásban az NFK általi képviselőre.

Az öntözési közösségek kötelezettek az adatokban bekövetkezett változások tényéről és tartalmáról, valamint az agrárkár-megállapító szerv részére bejelentett káreseményekről azok bekövetkezésétől számított 30 napon belül tájékoztatni az NFK útján az agrárgazdaságért felelős minisztert, aki kezdeményezi az elismerés módosítását.

Öntözési közösségek támogatása a VP-ben

Az öntözési közösség (konzorciumként vagy szövetkezetként), valamint annak tagjai önállóan beruházási projektet is indíthatnak a VP2.-4.1.4-16 kódszámú, „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című pályázat keretében, annak feltételei szerint. Az elismert öntözési közösségek kollektív beruházásként tudnak pályázni, így a +20%-os támogatási intenzitást kihasználva akár 70 %-os támogatási intenzitásra is jogosultak (<https://www.palyazat.gov.hu/vp2-414-16-a-mezgazdasgi-vzgzdalkodsi-gazat-fejlesztse>).

Öntözési közösség elismerésének feltételei

Az öntözési közösségként történő elismerés eljárása során a gazdasági társaság, szövetkezet vagy termelői csoport öntözési közösségként történő elismerés iránti kérelmet (ld. 1. sz. mellékletet) kell benyújtani az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvényben (a továbbiakban: Eütv.) meghatározott módon az NFK részére.

Az NFK az ügyfél azonosítását követően a kérelmezővel az Eütv. szerinti hivatalos elérhetőségén tart kapcsolatot.

A kérelemhez mellékelni kell a **Vhr-ben meghatározott adatokat** (ld. 2. sz. mellékletet), továbbá:

- méretarányos helyszínrajzot az öntözni kívánt területekről,
- jogszerű földhasználatot igazoló dokumentumokat,
- projekttervet,
- költségtervet,
- a hatályos vízjogi üzemeltetési engedélyek másolatát (ha rendelkezésre áll),
- a cégbejegyzést megalapozó dokumentációt.

Az öntözési körzet határvonalát az NFK a következő szempontok figyelembevételével fogja meghatározni:

- a hidrometeorológiai viszonyok területi sajátosságai,
- a talajadottságok, a talaj vízbefogadó és víztartó képessége,
- az adott növénykultúrák vízigény normájának megfelelő vízmennyiséggel rendelkező vízkészlet elérhetősége, igénybe venni kívánt víztestek lehatárolása, állapota, minősítése,
- a domborzati viszonyok, különös tekintettel területlejtés,
- a terület természetvédelmi korlátozása és védettsége,
- a terület vízvédelmi korlátozása és védettsége,
- a terület belvízzel, árvízzel való veszélyeztetettsége, az öblözetek határa,
- az aszálytal érintett területi érzékenység,
- a fentiek alapján az öntözési technológia alkalmazhatósága.

Az NFK a kérelemben foglalt vállalások megvalósíthatóságáról alkotott véleményét és az általa meghatározott öntözési körzetet a kérelemhez szükséges adatok **hiánytalan benyújtását követően 21 napon belül** döntés céljából elektronikus úton megküldi az agrárpolitikáért felelős miniszternek (a továbbiakban: miniszter). Amennyiben a miniszter a döntésében elismeri az öntözési közösséget, akkor kijelölésre kerül az öntözési körzet az öntözési közösség számára. A miniszter tájékoztatja az öntözési közösséget az igénybe venni kívánt víztestek állapotáról, továbbá a víztestek állapotával kapcsolatos információk nyilvános elektronikus elérhetőségéről.

A miniszter az öntözési közösségeket az NFK útján ellenőrzi.

Ha az öntözési közösség a vízjogi engedélyezési eljárás során kéri az NFK általi képviselőt, akkor mindehhez meghatalmazást kell adnia az NFK részére, aki az eljárásban az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 14. §-a szerint köteles igazolni a képviselőt.

Környezeti körzeti terv öntözési közösségek számára

Az önkéntesen megalakuló öntözési közösségek működési területére (öntözési körzetekre) az NFK környezeti körzeti terveket készíttet a közösség kérésére. A jóváhagyott terv egyrészt kiváltja a környezetvédelmi, természetvédelmi és talajvédelmi szakhatóságok megkeresését az engedélyezési eljárásban, másrészt tehermentesíti a gazdálkodókat a vízjogi létesítési engedélyezési eljárást megelőző előzetes vizsgálat és a talajvédelmi terv elkészítése alól, ezzel jelentős költséget megtakarítva számukra. Az öntözési körzeteket műszaki és vízrajzi adottságok mentén kell kialakítani annak érdekében, hogy ezeken a területeken az öntözéses gazdálkodást folytató termelők segítése érdekében a hatóság öntözési szolgáltatást alapítson.

A közösség döntésétől függően pályázatot nyújthat be a VP-be a vízjogi létesítési engedélyhez szükséges tervek elkészítésének finanszírozása érdekében. A vízjogi engedélyezés során az esetleges egyeztetési problémák megoldásában az NFK szakmai koordinátorként részt vesz a közösségek, a vízügyi hatóság és az érintett közművek, vagyonkezelők és állami tulajdonosi jogokat gyakorló szervezetek között.

Az NFK a környezetvédelmi hatóság által jóváhagyott környezeti körzeti terv véglegessé válását követő **30 napon belül** kezdeményezi a környezetvédelmi hatóságnál a környezeti körzeti terv jogosultjának a módosítását, amely alapján az öntözési igazgatási szerv helyett az öntözési közösség válik a környezeti körzeti terv jogosultjává.

Szolgalmi jog az öntözési közösségek támogatására

Az öntözésfejlesztési beruházások során – többek között – az egyik legfőbb akadályt az jelenti, hogy az öntözővizet el kell juttatni a beruházó termőföldre.

Amennyiben a célzott földrészlet nem közvetlenül csatorna vagy vízfolyás mellett található, akkor ehhez más tulajdonában, illetve használatában lévő földrészleten át kell vezetni, amihez a tulajdonos hozzájárulása szükséges. Az Ögt. megteremtette a lehetőségét annak, hogy a vízügyi hatóság döntése alapján, amennyiben az öntözővíz átvezetése idegen ingatlanon válik szükségessé – az érintett idegen ingatlan tulajdonosának kártalanítása mellett – az idegen ingatlanon létrejön egy öntözési szolgálat.

Az öntözési szolgálat alapján az öntözni szándékozó mezőgazdasági termelő az öntözést szolgáló vízellátási műhelyt az idegen ingatlanon elhelyezheti és üzemeltetheti, az ehhez szükséges vízmunkákat elvégezheti, illetve az öntözőberendezést átvezetheti. A kártalanítást a mindenkor vízügyi engedély köteles megfizetni.

A törésre kötelezettet kártalanítás illeti meg, amely két részből áll:

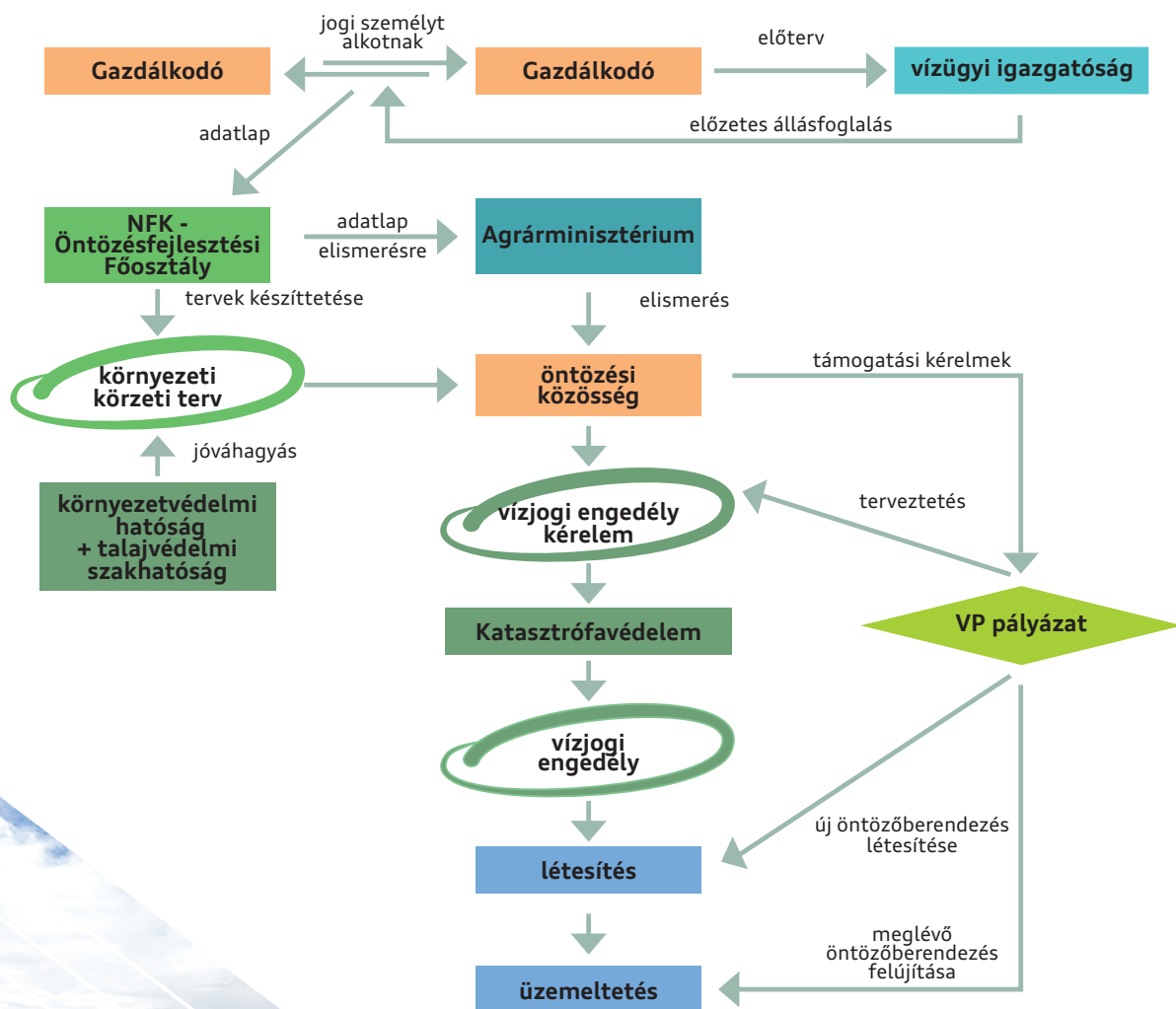
- egyszeri kártalanítás a létesítés során okozott károkért,
- évenkénti kártalanítás az üzemeltetés során okozott károkért (e kártalanítást csak a felszínen vezetett vízellátási műhelyek esetében kell megfizetni, ugyanis azok jó műszaki állapotát évente fenntartási munkálatokkal kell biztosítani, a felszín alatt történő átvezetés évenkénti fenntartási munkálatokat nem igényel).

Amennyiben az idegen ingatlanon adott évben a szolgálat alapján létesített vízellátási műhelyhez vagy az alapján gyakorolt vízhasználathoz kapcsolódó kár keletkezik, akkor a vízügyi hatóság határozatban kötelezi a vízügyi engedélyest a kártalanítás megfizetésére.

Amennyiben a vízellátást szolgáló vízellátási műhelyhez más is csatlakozni kíván, akkor a vízügyi engedélyes hozzájárulása szükséges a csatlakozáshoz. Ezzel a beruházást végző engedélyes számára lehetőség nyílik arra, hogy a terheit az új csatlakozókkal megossza, az új csatlakozók a kártalanítás megfizetésében részt vállaljanak. Amennyiben a költségek megosztásában a felek nem tudnak megállapodni, akkor az új csatlakozók a megépült vízellátási műhelyhez nem tudnak csatlakozni, és új beruházásként tudják megoldani a vízellátást, amely tekintetében ők válnak a kártalanítás megfizetésének kötelezettjévé.

Hogyan tudok öntözni?

Fogalmak

1. *harmadlagos mű*: a vízügyi igazgatási szervek által kezelt és üzemeltett vízellátási rendszer, valamint a mezőgazdasági öntözési igények tényleges felmerülésének helye között elhelyezkedő üzemi szintű mezőgazdasági vízellátást biztosító, öntözési célú vagy kettős működésű vízellátási rendszer, és az öntözési körzet többletvizeit elvezető vízellátási rendszer;

2. *mezőgazdasági termelő*: az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet, amely Magyarország területén mezőgazdasági termelőtevékenységet végez;

3. *mezőgazdasági termelőtevékenység*: növénytermesztés, kertészet, szaporítóanyag-termesztés, állattenyésztés, méhanya-szaporítás, halászat, haltenyésztés, kiegészítő tevékenységgel vegyes gazdálkodás;

4. *öntözési körzet*: az öntözési közösség elismeréséről szóló döntésben meghatározott, az öntözési közösség működésére szolgáló és az öntözési közösség tagjai által öntözni kívánt külterületi földrészeket magába foglaló terület;

5. *öntözési közösség*: olyan közösség, ahol minimum két mezőgazdasági termelő összefogásával létrejön egy jogi személy, amely számára egyszerűsödik az öntözéshez kapcsolódó engedélyezési eljárások (pl.: vízjogi engedélyezés) folyamata jelentős költséget és adminisztrációs terhet megtakarítva számára;

6. *öntözési közösség tagjai*: öntözési közösség tagja lehet legalább két mezőgazdasági termelő, akik szántóföldi növénytermesztés és ipari zöldségtermesztés esetén minimum 100 hektár, kertészeti növénykultúra és szántóföldi ipari növénytermesztés esetén pedig minimum 10 hektár földterületet terveznek öntözni;

7. *öntözési közösség elismerése*: az öntözési közösségként való elismerést kérelmező jogi személy megalakulása után ki kell tölteni a Vhr. 2. mellékletét képező adatlapot. A kitöltött adatlapot a megfelelő mellékletekkel együtt az NFK részére kell benyújtani. Hiánytalan benyújtást követően 30 napon belül a miniszter által elismerésre kerülnek a feltételeknek megfelelő közösségek.

Mellékletek, dokumentumok

1. sz. melléklet - Községi elismerésre irányuló kérelem

**Nemzeti Földügyi Központ
Öntözésfejlesztési Főosztály**

Öntözési Igazgatási Szerv

Elektronikus úton

Tárgy: Öntözési közösség létrehozásáról szóló kérelem

Tisztelt Öntözési Igazgatási Szerv!

Az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Ögt.) 8. § (1) bekezdésében foglaltak alapján ezúton kérvényezzük, hogy az általunk megalakított (gazdasági társaság neve)-t szíveskedjen felterjeszteni az Agrárminisztérium illetékes szervezeti egységéhez, öntözési közösségként történő elismerés céljából.

Az öntözési közösségként működni kívánó gazdasági társaságunk jogi formája és tagjaink teljesítik az Ögt. 7. §. (1) bekezdésében megállapított kritériumokat.

Tagjaink:

- *(mezőgazdasági termelő neve)*
- *(mezőgazdasági termelő neve)*

Gazdasági társaságunk öntözni kívánt területe (ha), mely megfelel az Ögt. 7. §. (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek.

Fentiek alapján ezúton kérjük az öntözési közösségként történő elismerés menetében való szíves közreműködésüket.

Kelt: *(dátum)*

Tisztelettel:

vezető tisztségviselő
(gazdasági társaság neve)

2. sz. melléklet - Községi elismerés iránti kérelemhez benyújtandó dokumentumok

2. melléklet a 302/2020. (VI. 29.) Korm. rendelethez
Az öntözési közösségek elismerése iránti kérelemhez szükséges adatok

I. Általános adatok

A) Kérelmező adatai és elérhetősége

1. Öntözési közösség neve
2. Öntözési közösség formája (gazdasági társaság, szövetkezet, termelői csoport)
3. Székhely
4. Ügyfél-azonosító (regisztrációs szám)
5. Levelezési címe, telefonszáma, e-mail-címe

B) Képviselő adatai és elérhetősége

1. Neve
2. Születési neve, helye, ideje
3. Címe, telefonszáma, e-mail-címe

C) Gazdálkodási szervezetben (öntözési közösségben) részt vevő gazdálkodók

1. Mezőgazdasági termelő neve és ügyfél-azonosítója
2. Címe (székhely), telefonszáma, e-mail-címe

II. Területi adatok

A) Öntözni kívánt terület pontos megjelölése

1. Érintett összes terület (ha)
2. Érintett terület elhelyezkedése (település, helyrajzi szám)
3. Öntözési közösség együttműködésének célja (például: közös vízkivétel, vízhasználat, öntözőberendezés beruházása, vízbiztosító létesítmények építése, rekonstrukciója)

4. Megvalósítás tervezett kezdése és időtartama

B) Öntözni kívánt terület nagysága

1. Szántóföldi növénytermesztés és ipari zöldségtermesztés (legalább 100 ha)
2. Kertészeti zöldség-gyümölcs termesztés (legalább 10 ha)

III. Projektterv

1. Tervezett tevékenység megvalósítása, technológiája és a kapcsolódó tevékenységek
2. Öntözőberendezések üzemeltetése
3. Engedélyezési folyamatok
4. Birtokrendezési, földhasználati jogi munkák koordinációja
5. Vázlatos költségvetés és megtérülési terv

IV. Egyéb jelentős körülmény

1. Előzetes vizsgálatok megléte és adatai *(megnevezésük, hatósági határozat száma, hatósági határozat kelte)*
2. Hatályos vízjogi engedély megléte és adatai *(megnevezésük, hatósági határozat száma, hatósági határozat kelte)*
3. Lejárt vízjogi engedély megléte és adatai *(megnevezésük, hatósági határozat száma, hatósági határozat kelte)*

Mellékletek:

- méretarányos helyszínrajz az öntözni kívánt területekről,
- a jogszerű földhasználatot igazoló dokumentumok,
- projektterv,
- költségterv,
- vízjogi engedély,
- a cég bejegyzését megalapozó dokumentáció.

GYIK – Gyakran Ismételt Kérdések

Milyen előnyökkel jár az öntözési közösség alapítása?

Az öntözési közösség esetében több mezőgazdasági termelő összefogásával létrejön egy jogi személy, amely számára egyszerűsödik az öntözési tevékenység megkezdéséhez szükséges vízjogi engedélyezési eljárás folyamata, beleértve a környezetvédelmi, természetvédelmi és talajvédelmi szakhatósági hozzájárulások megszerzését, ezzel, jelentős időt, költséget és adminisztrációs terhet megtakarítva.

Előzők mellett a VP keretében megjelenő felhívásokon keresztül nagyobb intenzitású támogatás vehető igénybe.

Ki lehet tagja egy öntözési közösségnek?

Az a mezőgazdasági termelő, aki az adott öntözési körzet területén található földrészlet használati jogával rendelkezik.

Az öntözési körzet területén mezőgazdasági vízszolgáltatást biztosító természetes vagy jogi személyek az öntözési közösség tagjává válhatnak.

Egy család tagjai alkothatnak-e egy öntözési közösséget?

Igen, amennyiben az öntözési közösség elismerésének jogszabályi feltételei teljesülnek.

Hova kell benyújtani az öntözési közösség elismerése iránti kérelmet és mennyi időn belül hoznak döntést?

Az öntözési közösség elismerése iránti kérelmet az NFK részére kell benyújtani, aki a kérelmet a szakmai véleményével együtt felterjeszti a miniszternek elismerés céljából. A teljes eljárás maximum 30 napot vesz igénybe.

Öntözési beruházási pályázat benyújtásához szükséges-e hatályos vízjogi engedély?

A VP-ben a VP2.-4.1.4-16 kódszámú, A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése című pályázati felhívás 3.4.1.1 fejezet B) pont 5. alpontja szerint, amennyiben a projekt megvalósítása tartalmaz vízjogi engedély köteles beruházást, úgy a támogatási kérelem benyújtásakor elegendő a vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentumot benyújtani.

Amennyiben a tervezett tevékenység az öntözött területek nettó növekedését eredményezi, a támogatási kérelem benyújtásakor már a jogerős vízjogi létesítési engedély másolatának csatolása szükséges.

Ha a beruházás nem az öntözött területek növekedésére irányul, akkor legkésőbb az első vízilétesítmény megvalósítással kapcsolatos kifizetési igényhez kell mellékelni a jogerős vízjogi létesítési engedély másolatát és a záradékolt építészeti-műszaki tervdokumentációt, továbbá a záró kifizetési igényléshez a jogerős vízjogi üzemeltetési és/vagy fennmaradási engedély másolatát.

Az öntözési közösség megalakulása esetén a magasabb intenzitású pályázat eléréséhez az öntözési közösségnek kell pályázni az adott öntözőberendezésre, vagy a tagjainak?

A VP2.-4.1.4-16 kódszámú, A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése című pályázati felhívás 3. számú melléklete (Fogalomtár) szerint kollektív projektnek (beruházásnak) minősül az öntözési közösség által végrehajtott beruházás is. A felhívás jelenlegi szövege szerint a magasabb támogatási intenzitás eléréséhez az öntözési közösségnek kell a támogatási kérelmet benyújtania, amennyiben ezt a tagok teszik, úgy csak 50%-os intenzitású támogatás érhető el.

Mi a teendő, amennyiben az öntözni kívánt földrészt nem közvetlenül csatorna vagy vízfolyás mellett találhatók, ezért más tulajdonában, illetve használatában lévő földrészen kell átvezetni a vizet?

Az Ögt. 2. és 3. §-a, illetve a Vhr. rendelkezik az öntözési szolgálatokhoz kapcsolódó kérdésekről.

Az öntözni szándékozó mezőgazdasági termelő az öntözést szolgáló vízállésművet az idegen ingatlanon elhelyezheti és üzemeltetheti, az ehhez szükséges vízmunkákat elvégezheti, illetve az öntözőberendezést átvezetheti.

A kártalanítást a mindenkor vízzel való ellátásért köteles megfizetni. A túlértékelésért kötelezett kártalanítás illeti meg, amely két részből áll:

- egyszeri kártalanítás a létesítés során okozott károkért,
- évenkénti kártalanítás az üzemeltetés során okozott károkért.

Az évenkénti kártalanítást csak a felszínen vezetett vízállésművek esetében kell megfizetni, tekintettel arra, hogy azok jó műszaki állapotát évente fenntartási munkálatokkal kell biztosítani. (A felszín alatt történő átvezetés évenkénti fenntartási munkálatokat nem igényel.)

Amennyiben megalakul egy öntözési közösség egy körzete, és mellette egy másik körzet is öntözési közösséget alapít, lehet-e a területeikben átfedés?

Az Ögt. 9. § (2) bekezdése értelmében az öntözési körzetet úgy kell kijelölni, hogy az öntözési közösség céljainak biztosítása mellett a lehető legkevesebb földrészletre terjedjen ki. Az öntözési körzet területe nem fedhet másik öntözési körzet területére.

Ha az öntözési közösség megalakulása után egy - az öntözési körzeten belül - gazdálkodó úgy dönt, hogy ő is szeretne csatlakozni az öntözési közösséghez, akkor azt milyen feltételekkel teheti meg?

Az öntözési közösségben részt vevő gazdálkodók számának és személyének változtatására és az öntözött területek bővítésére is van lehetőség a közösség elismerését követően is, de erre vonatkozóan se az Ögt., se a Vhr. nem ír elő jogszabályi kötelezettséget. Az öntözési közösséghez, mint jogi személyiséghez történő új tagok csatlakozásánál a Ptk. előírásai az irányadók.

Előzők mellett, a szükségszerű változtatások bejelentésére a Vhr. 9. § (1) bekezdése ír elő kötelezettséget. A változások bejelentését követően újra elbírálásra kerül, hogy a módosult összetételű és területű társaság megfelel-e az öntözési közösségként való elismerés feltételeinek.

Egy adott öntözési közösség által igénybe vett tápcsatorna és a közösség tulajdonában lévő vízkormányzást segítő műtárgy használatához az esetlegesen később öntözni szándékozó – az öntözési körzeten belül gazdálkodó, de a közösséghez tartozni nem akaró – gazda tud-e csatlakozni?

Az Ögt. 4. §-a értelmében a vízjogi üzemeltetési engedély alapján üzemelő öntözővíz szállításért felelős tápcsatornához (vagy a vízkormányzást segítő műtárgyhoz) az üzemeltetési jog gyakorlójának hozzájárulása és a megnövekedett vízigényre és műszaki megfelelésre vonatkozó, újonnan kiadott engedély megléte mellett bármely gazdálkodó/mezőgazdasági termelő csatlakozhat.

Fontos megemlíteni, hogy a meglévő tápcsatornához vagy műtárgyhoz történő csatlakozás esetén az igénybe vételt kérelmező (amennyiben a felek erről másképp nem rendelkeznek) a vízhasználattal kapcsolatos érdekeltiségének arányában köteles a vízilétesítmény értékének rá eső részét a tulajdonosnak megtéríteni, a fenntartási és üzemeltetési költségeket viselni, valamint a csatlakozáshoz szükséges műszaki beavatkozások költségének megfizetéséről gondoskodni.

Hasznos információk

Jogszabály gyűjtemény:

- az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény,
- az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény végrehajtásáról szóló 302/2020. (VI.29.) Korm. rendelet,
- a Nemzeti Földügyi Központ feladatairól szóló 158/2019. (VI. 28.) Korm. rendelet,
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény,
- az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény,
- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény.

NFK Öntözésfejlesztési Főosztály:

Hírek és a fejlesztéssel kapcsolatos információk:

http://www.nfk.gov.hu/ontozesfejlesztesi_foosztaly_menu_118
címen.

Agrárminisztérium:

Öntözési közösségek nyilvántartása: <https://kormany.hu/dokumentumtar/ontozesi-kozossegek-nyilvantartasa-2020-2021>

VIZEK-ÖGA

Öntözéstervezési és gazdaságossági előminősítő alkalmazás:

<http://www.vizek.vizugy.hu>

Mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer

Mezőgazdasági káresemény elektronikus úton történő bejelentése

<http://www.mvh.gov.hu/portal/MVH-Portal/default/mainmenu/ekerelem>

